

Hallintovaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 952/2013 muuttamisesta muita kuin unionin tullikoodeksissa säädettyjä sähköisiä tietojenkäsittelymenetelmiä koskevan siirtymäkauden pidentämiseksi

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 952/2013 muuttamisesta muita kuin unionin tullikoodeksissa säädettyjä sähköisiä tietojenkäsittelymenetelmiä koskevan siirtymäkauden pidentämiseksi (U 18/2018 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Jukka M. Kekkonen, valtiovarainministeriö
- tulliylitarkastaja Antti Hästbacka, Tulli

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- tietosuojavaltuutetun toimisto

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- oikeusministeriö

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komissio ehdottaa, että unionin tullikoodeksin 278 artiklaan lisättäisiin uusi 2 kohta, jolla artiklan 1 kohdassa säädettyä vuoden 2020 loppuun ulottuvaa yleistä siirtymäkautta lykättäisiin kuuden tietojärjestelmän osalta enintään vuoden 2025 loppuun. Ehdotetun pidemmän siirtymäkauden aikana nykyisin käytössä olevia sähköisiä tai paperipohjaisia järjestelyjä voitaisiin käyttää

Valiokunnan lausunto HaVL 16/2018 vp

vuoden 2020 jälkeenkin siihen saakka, kunnes ne korvaavat uudet tietojärjestelmät ovat toiminnassa.

Valtioneuvoston kanta

Hallitus kannattaa ehdotuksen hyväksymistä.

Komissio on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, ja talouden toimijoita kuultuaan, päättänyt siirtää kuuden tullikoodin edellyttämän uuden tietojärjestelmän käyttöönoton vuoden 2020 jälkeiseen aikaan. Aikataulumuutoksesta toimijoille aiheutuvien ylimääräisten taloudellisten kustannusten välttämiseksi ja oikeusvarmuuden ja tullitoiminnan ennakoitavuuden vuoksi on tärkeää, että nykyisten menettelyiden käyttämistä voidaan jatkaa siihen saakka, kunnes uudet korvaavat järjestelmät otetaan käyttöön. Uusien väliaikaisratkaisujen kehittäminen käytettäväksi tullikoodin nykyisen, vuoden 2020 lopussa päättyvän siirtymäajan, ja uusien tietojärjestelmien viimeistään vuonna 2025 tapahtuvan käyttöönoton väliseksi ajaksi ei olisi millään tavalla tarkoituksenmukaista. Hallitus katsoo, että ehdotettu nykyisten siirtymäjärjestelyiden määräajan pidentäminen vuoteen 2025 asti niiden uusien tietojärjestelmien sijasta, jotka eivät ole vielä toiminnassa vuoden 2020 loppuun mennessä, on perusteltua.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Euroopan unionin tullikoodia (EU) N:o 952/2013 voidaan luonnehtia unionin tullilainsäädännöksi. Voimassa olevaa koodia on sovellettu unionissa tullitoimintaan vuoden 2016 toukokuun alusta lukien. Koodiksi sisältää yleiset säännökset unionin tullialueelle tuotaviin ja sieltä vietäviin tavaroihin sovellettavista säännöistä ja menettelyistä. Tullikoodin keskeisiin päämääriin kuuluu siirtyminen tullitoiminnassa paperiasiakirjoihin perustuvista menettelyistä yhte-neväiseen täysin sähköiseen toimintaympäristöön. Tässä tarkoituksessa koodissa säädetään yhteensä 17 uudesta yhteisestä sähköisestä järjestelmästä, jotka tulee saada valmiiksi ja ottaa koko unionissa käyttöön viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä.

Saadun selvityksen mukaan uusien sähköisten järjestelmien kehittäminen on edennyt pääosin suunnitelmien mukaisesti ja valtaosa uusista järjestelmistä voidaan ottaa käyttöön alkuperäisessä aikataulussa. Laaja työ ei kuitenkaan ole kaikilta osin edennyt ennakoidulla tavalla. Komission ehdotuksen tavoitteena on jatkaa oikeutta käyttää nykyisiä järjestelmiä vuoden 2025 loppuun asti niiden kuuden uuden tietojärjestelmän sijasta, jotka eivät ole toiminnassa vuoden 2020 loppuun mennessä. Voimassa olevassa tullikoodissa säädetty siirtymäjärjestelyiden määräaika säilyisi ennallaan muiden uusien tietojärjestelmien kohdalla.

Siirtymäajan jatkamisen tarkoituksena on mahdollistaa kitkaton siirtyminen nykyjärjestelmistä uusiin tietojärjestelmiin ja estää talouden toimijoille, kansalaisille ja tulliviranomaisille aiheutuvat merkittävät ongelmat, jotka muussa tapauksessa syntyisivät siitä, että oikeus nykyisten niin sanottujen siirtymäjärjestelmien käyttämiseen päättyisi vuoden 2020 lopussa ilman, että uudet sähköiset järjestelmät olisi otettu kaikilta osin käyttöön. Siirtymäkauden pidennys koskee kuutta sellaista tietojärjestelmää, joissa käsitellään myös henkilötietoja. Saadun selvityksen perusteella

Valiokunnan lausunto HaVL 16/2018 vp

EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679 tai rikosoikeuden alalla sovellettava tietosuojadirektiivi eivät aiheuta ongelmia siirtymäajan pidentämisen kannalta.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Hallintovaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 1.6.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juho Eerola ps
Timo V. Korhonen kesk
Anders Adlercreutz r
Sirpa Paatero sd
Olli-Poika Parviainen vihr
Juha Pylväs kesk
Joona Räsänen sd
Vesa-Matti Saarakkala sin
Matti Semi vas
Mari-Leena Talvitie kok
Lasse Hautala kesk
Antti Rantakangas kesk
Kari Tolvanen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto